

DAGBLADET
14/6-91

Eisenhower ville angripe fra Sverige

Av ARNE FINBORUD

De allierte skulle bruke Sverige som innfallspport for å kaste tyskerne ut av Norge i mai 1945. En styrke på 200 000 mann under ledelse av feltmarskalk Montgomery skulle landsettes i Gøteborg, og så falle tyskerne i ryggen i en storstilt operasjon mot Oslo og Trondheim.

Disse helt nye opplysningene om de alliertes planer for å befri Norge ble lagt fram i et foredrag av den svenske ambassadøren Leif Leifland i går. Opplysningene har han hentet fra de alliertes krigsdokumenter som nylig er frigitt i London.

Planene om invasjonen gjennom Sverige var utarbeidet av general Eisenhowers stab, men ble holdt hemmelig selv for den norske regjeringen i London. Heller ikke svenskene var informert om den.

Planlegginger

Det pågikk intense planlegginger på flere allierte hold om hva som skulle skje hvis den tyske

general Bøhme med sine 300 000 soldater i "Festung Norwegen" nektet å kapitulere etter at tyskerne var slått på kontinentet. Nå viser det seg at de mest håndfaste og konkrete planene gikk ut på å bruke Sverige som utgangspunkt for angrepet, og at det var Montgomery som skulle lede den storstilte operasjonen. Troppene skulle først og fremst bestå av britiske og amerikanske soldater som befant seg i Tyskland, men også den norske briga-

den i Skotland og våre polititropper i Sverige skulle delta.

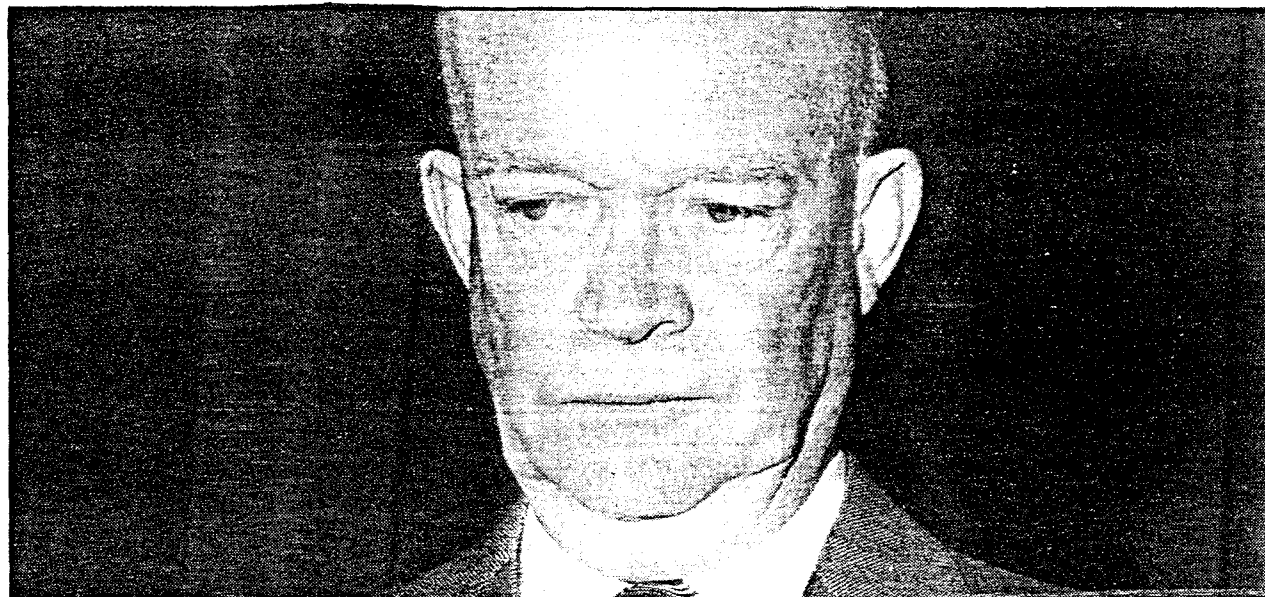
Opplegget klart

Det ble i de første utkastene til planen ikke regnet med noen særlig hjelp fra Sverige, fordi de svenske soldatene var uten kamptrening. Men det ble til slutt bestemt at svenskene skulle settes inn mot Narvik og Tromsø. Forutsetningen var at hele operasjonen skulle ledes av feltmarskalk Montgomery.

Det var general Bull ved Eisenhowers stab som hadde ansvaret for å utarbeide disse planene, og hans siste utkast forelå den 20. april. Da skrev han at hele opplegget nå var "perfectly clear", og kunne settes ut i livet i tilfelle tyskerne ikke kapitulerte i Norge. Det går fram av dokumentene at Eisenhowers stab regnet det som svært sannsynlig at tyskerne ikke ville oppgi Norge frivillig.

Men det skjedde som kjent, og

det ble ikke behov for noen kamp mot dem. Ambassadør Leifland konkluderte sitt foredrag med at general Bøhme med sin beslutning dermed også avgjorde Sveriges sikkerhetspolitiske linje etter krigen. Leifland hevdet at hvis Sveriges hær var blitt dratt inn i en storstilt befrielse av Norge under kommando av feltmarskalk Montgomery, ville Sverige valgt samme sikkerhetspolitiske vei som Norge og Danmark gjorde etter krigen.

Eisenhower ville at 200000 soldater skulle ledes gjennom Sverige for å kaste tyskerne ut av Norge i mai 1945.

102177